

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIK-139/11-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola praktická a základní škola speciální Chodov, okres Sokolov, příspěvková organizace
Sídlo:	Nejdecká 254, 357 35 Chodov
IČ:	70976368
Identifikátor:	600073246
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Evou Teturovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Město Chodov, Komenského 1077, 357 35 Chodov
Místo inspekční činnosti:	Nejdecká 254, Školní 697, Chodov
Termín inspekční činnosti:	8. - 9. března 2011

Předmět inspekční činnosti

- Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu základní školy speciální s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální a jeho naplnění podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), zaměřené na naplňování vybraných ustanovení školského zákona:**
 - Školní vzdělávací programy a další vzdělávací programy - (§ 5) - školní vzdělávací programy;
 - Organizace vzdělávání - (§ 7 odst. 2) - vzdělávání podle vzdělávacích programů, (§ 16) - vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;

- Podpora rozvoje osobnosti žáků, podpora rozvoje funkční gramotnosti žáků – (§ 2 odst. 1, písm. b), e), f) a g)) - zásady a cíle vzdělávání;
 - Výsledky vzdělávání žáků a jejich hodnocení na úrovni školy - (§ 2 odst. 1 písm. g) - zásady a cíle vzdělávání.
- 2. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oborech vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a 79-01-B/001 Pomocná škola podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zaměřené na naplňování vybraných ustanovení školského zákona:**
- Rovný přístup ke vzdělávání – (§ 2 odst. 1 písm. a) a b)) - zásady a cíle vzdělávání;
 - Řízení školy a personální podmínky – (§ 10) - výroční zprávy, (§ 28 odst. 5) - údaje ze školní matriky a dokumentace školy, (§ 30) - školní řád, (§ 164) - ředitel školy; (zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů) - pedagogičtí pracovníci;
 - Materiální a finanční předpoklady školy – (§ 29 odst. 1 a 2) - bezpečnost a ochrana zdraví ve školách, (§ 160 – 163) - financování škol.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny (dále ŠD). Základní škola vzdělává pouze žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), organizačně se člení na základní školu praktickou (dále ZŠP) a základní školu speciální (dále ZŠS).

Škola vzdělává v letošním školním roce ke dni inspekce 93 žáků, povolená kapacita 130 žáků je tak naplněna ze 71 %. Během posledních tří školních let došlo k mírnému poklesu počtu žáků jak v ZŠP, tak i v ZŠS. Pro předškolní děti se sociálním znevýhodněním škola zřídila dvě přípravné třídy, ve kterých vzdělává 22 dětí; ve škole je zřízen přípravný stupeň, žáci tohoto stupně jsou integrováni ve třídách základní školy speciální. Školní družina má jedno oddělení, ve kterém je zapsáno 11 žáků.

Ve škole se s žáky pracuje podle pěti vzdělávacích programů. V **ZŠP** v 1. - 4. a 6. – 9. ročníku jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání **ŠVP ZV pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP)** „Učíme se, abychom se v životě uplatnili“, v 5. ročníku podle vzdělávacího programu Zvláštní školy čj. 22 980/97-22. V **přípravných třídách** základní školy probíhá výuka podle školního vzdělávacího programu „Sluníčko“ zpracovaného podle rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV).

Žáci se **středně těžkým mentálním postižením** se vzdělávají od letošního školního roku v prvním a sedmém ročníku podle školního vzdělávacího programu pro **ZŠS (ŠVP)** „Učíme se pro život“. V ostatních ročnících ZŠS dobíhá vzdělávací program Pomocná škola čj. 24 035/1997- 22. V **ZŠS je vzděláváno** devět žáků ve dvou třídách, z toho v přípravném stupni ZŠS jeden žák. Program je zaměřený na všestranný rozvoj osobnosti žáků s daným mentálním postižením. Ve vyučování jsou praktikovány netradiční formy - strukturované vyučování, pohybová terapie, alternativní formy komunikace, individuální vyučování žáků. Stanovenou vizi „Učíme se pro život“ se škole daří realizovat. Všechny ŠVP jsou ve škole zveřejňovány.

Čtyřem žákům povolila ředitelka na žádost rodičů a na základě doporučení školských

poradenských zařízení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Ve škole je celkem 23 zaměstnanců, z toho 18 pedagogických pracovníků včetně ředitelky a její zástupkyně, čtyř asistentů pedagoga a jedné vychovatelky ŠD. Pedagogický sbor je stabilní.

Chod ZŠS zajišťují dvě kmenové učitelky a dvě asistentky pedagoga. Kvalifikační předpoklady splňují všechny kromě jedné učitelky s dlouholetou praxí v tomto typu školy, která má střední pedagogické vzdělání pro učitele mateřské školy. Asistentky pedagoga se podílejí na realizaci podpůrných opatření a dle potřeby zajišťují individuální pomoc žákům.

Provoz školy začíná v 6:30 a končí v 15:30, je organizován na dvou pracovištích zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení (budovy v Nejdecké ulici 254 a budova ve Školní ulici 697). V Nejdecké ulici jsou umístěny třídy ZŠP, přípravné třídy a oddělení školní družiny. Dvě třídy ZŠS včetně přípravného stupně se nacházejí v ulici Školní, tato budova je škole pronajímána 2. základní školou Chodov. Organizace výuky v přípravných třídách a v ZŠS probíhá v blocích, v ZŠP v klasických vyučovacích hodinách.

Vybavení tříd ZŠS bylo významně zmodernizováno. Financování bylo zajištěno zejména z prostředků projektu spolufinancovaného z fondu Evropské unie „Učíme se, abychom se v životě uplatnili“. Díky finančním prostředkům získaným z tohoto projektu škola zakoupila do jedné ze tříd mj. interaktivní tabuli a další učební pomůcky. Z celkového rozpočtu školy jsou pro třídy ZŠS vynakládána zhruba 4 % objemu finančních prostředků určených na nákup učebnic a učebních pomůcek.

Škola každoročně ve prospěch vzdělávání žáků doplňuje vybavení, postupně opravuje a rekonstruuje vnitřní prostory, modernizuje vybavení učeben informačními a komunikačními technologiemi (ICT). Ve školním roce 2008/2009 zřídila multifunkční učebnu, jež slouží jako jazyková učebna angličtiny a knihovna. Výuka se zde provádí za pomoci interaktivní tabule.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Informace o možnostech **vzdělávání dětí v ZŠS** zveřejňuje škola prostřednictvím svých internetových stránek, pediatrů, dětských psychologů, poradenských zařízení a neziskové organizace „Člověk v tísní“. V této oblasti dále škola spolupracuje s místním stacionářem Materiáldouška. Žáci jsou přijímáni v průběhu celého školního roku v souladu s právním předpisem, na základě doporučení školského poradenského zařízení a souhlasu rodičů. Absolventi ZŠS jsou většinou umístěni v denním stacionáři, v chráněných dílnách, většina z nich však zůstává v rodině.

Veškeré potřebné informace dostávají zákonní zástupci žáků včas prostřednictvím osobních setkání, konzultací nebo písemnou formou či telefonicky. Zákonní zástupci mají možnost zúčastnit se vyučování a sledovat, jak se s žáky v hodinách pracuje a jak jejich dítě reaguje při vyučování. Za sledované období tří let nebyla na činnost ZŠS ze strany rodičů podána žádná písemná stížnost.

Koncepční záměry v ZŠS jsou vedením školy směřovány zejména ke zkvalitňování a modernizaci materiálního vybavení a podpoře dalšího vzdělávání pedagogů v oblasti speciální pedagogiky.

Učební plány jsou v souladu s rámcovým vzdělávacím programem speciálního vzdělávání (RVP ZŠS). Disponibilní hodiny jsou využívány k rozšíření povinné výuky zejména v předmětech věcné učení, tělesná výchova a pracovní vyučování na prvním stupni, na druhém stupni jsou to především základy práce na počítači. Vzdělávací nabídka je doplněna aktuálními činnostmi pro účast na kulturních, pracovních a sportovních soutěžích, což

podporuje rozvoj sociální gramotnosti žáků a celkově výchovu ke zdravému životnímu stylu. Kompenzace, reedukace a rehabilitace specifických vzdělávacích potřeb žáků probíhá formou individuální nebo skupinové péče. Nízký počet žáků ve třídách a zajištění služeb asistentek pedagoga umožňují výrazný individuální přístup. Všechny učitelky a asistentky pedagoga volily adekvátní a přiměřené metody včetně individualizovaného hodnocení ve vztahu ke speciálním vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků, s přihlédnutím k očekávaným výstupům v jednotlivých vyučovacích předmětech. Třídy a cvičebny jsou vhodně vybaveny pro různé aktivity zaměřené na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, jemné a hrubé motoriky, grafomotoriky, komunikativních a sociálních dovedností, paměti, pozornosti, zrakovou stimulaci, práci s výpočetní technikou. Individuální podpora každého žáka směřuje také k rozvíjení společenských vztahů, případně možností dalšího uplatnění.

Specifický přístup k žákům škola uplatňuje také v přípravném stupni, ve kterém je vzdělávání zaměřeno zejména na rozvoj komunikačních dovedností, pohybové samostatnosti, sebeobsluhy a soběstačnosti.

Výuka je vhodně organizována do bloků, struktura hodin napříč všemi ročníky je založena na dokonalé organizační souhře všech zúčastněných. Učitelky a asistentky pedagoga tvoří spolupracující týmy, vzájemně se doplňují a vytvářejí žákům optimální podmínky. Vzdělávání žáků je podpořeno uplatňováním vhodných metod, které pomáhají překonávat překážky plynoucí z jejich postižení. Výrazný individuální přístup k nim byl zřetelný. Žáci měli příležitosti k získávání základů informační gramotnosti, projevovali samostatnost při obsluze počítače i při využití výukových programů a při práci s interaktivní tabulí. Ve škole probíhají celoškolské projekty, které mají jednotné téma (např. Den Evropy, Den Zdraví, Den Země, Den rodiny). Žáci ZŠ se jich účastní podle svých možností. Projekty žáky pomáhají aktivizovat a motivovat. Významnou podporu mají žáci v získávání sociálních vazeb.

Hodnocení výsledků základů vzdělávání probíhá na základě stanovených kritérií a zásad, které jsou součástí ŠVP. Klidné prostředí a přizpůsobený časový rozvrh žákům poskytují pocit bezpečí a umožňují jejich koncentraci na školní práci. Žáky k aktivitě podněcovala zajímavá nabídka činností a pozitivní hodnocení. Učitelky žáky vhodně povzbuzovaly, poskytovaly jim oporu, vytvářely prostor pro relaxaci. Žáci se podle možností zapojují i do kulturních a sportovních činností organizovaných školou. Snaha školy, aby žáci dosáhli co nejvyšší úrovně znalostí a dovedností při respektování individuálních potřeb, je evidentní. Průběžně hodnotí činnost žáků v hodinách, využívá sebehodnocení, učitelky vedou průběžně záznamy o rozvoji žáků a jejich výsledcích, zakládají portfolia. Vstřícné klima a motivační hodnocení podporuje úspěšnost žáků. Svými pracemi se podílejí na výzdobě školy, svými výsledky se prezentují ve stacionáři.

Při zpracování IVP škola vychází ze ŠVP a z diagnostiky školských poradenských zařízení. Do tvorby a hodnocení IVP se snaží zapojovat také rodiče. Vzdělávání žáků učitelky pravidelně vyhodnocují s ohledem na jejich individuální schopnosti a dovednosti a výsledky dokumentují v portfoliích.

Škola vytváří prostor pro dobrou spolupráci se zákonnými zástupci žáků a podmínky pro činnost školské rady. Při škole funguje sdružení "Klub přátel pro pomoc mentálně postiženým dětem při speciálních školách", které spolupracuje při soutěžích, výletech a dalších školních i mimoškolních aktivitách. Se zřizovatelem škola spolupracuje v oblasti zajišťování finančních prostředků. Trvale přínosná spolupráce je se stacionářem Mateřídouška, které poskytuje péči většině žáků v době mimo vyučování. Úspěšná je i spolupráce s ostatními školami v kraji se stejnou problematikou.

Škola zpracovala primárně preventivní program, který je celkově zaměřen na zlepšování klimatu ve třídách a na zkvalitnění spolupráce metodika prevence a třídních učitelů. Dalším cílem prevence je podpora zdravého životního stylu a předcházení rizikového chování.

Minimální preventivní program je zkvalitňován grantovými projekty, finanční prostředky jsou využívány k nadstandardním akcím, jichž se účastní i žáci ZŠS.

V posledních třech školních letech nedošlo k žádnému školnímu úrazu. Žáci jsou seznamováni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně dle stanoveného časového harmonogramu. Škola vede knihu úrazů v souladu s příslušnými právními předpisy.

Pro podporu realizace ŠVP se škola v hodnoceném období zapojila do mnoha rozvojových projektů. V současné době škola obdržela finanční prostředky z projektu EU Peníze školám. Tyto prostředky plánuje využít na tvorbu digitálních učebních materiálů, vzdělávání pedagogů v oblasti ICT a v metodách výuky směřujících k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školní matrika a další dokumentace ZŠS je vedena v souladu s právními předpisy. Výuka ve speciálních třídách probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty.

ŠVP ZŠS je plně v souladu s RVP ZŠS a školským zákonem. Cílem ŠVP je poskytnout žákům elementární vědomosti, vytvářet dovednosti a návyky pro praktický život.

ŠVP ŠD je zpracován podle ustanovení § 5 odst. 2 školského zákona. **Školní řád** je zpracován dle § 30 školského zákona.

Úroveň **řízení školy** a její organizační struktura odpovídají typu a velikosti školy. Vedoucími pracovníky jsou ředitelka a její zástupkyně. Ředitelka má s řízením školy dlouholeté zkušenosti, splňuje další kvalifikační předpoklady pro výkon činnosti ředitele (funkční studium). Její práce je koncepční a systematická. To se projevuje ve zpracování, inovaci a realizaci ŠVP, postupné modernizaci materiálních podmínek, koncepčním **dalším vzděláváním pedagogických pracovníků** (DVPP), rozvíjením spolupráce s rodiči a dalšími partnery, získáváním prostředků z grantů a projektů.

Plány rozvoje podporují naplňování cílů ŠVP ZŠS. Stejně jako při poslední inspekci je práce vedení školy hodnocena jako efektivní. Ke zvyšování kvality školy jako instituce přispívá odborný přístup vedením školy, spolupráce mezi učitelkami, výchovnou poradkyní a metodickým sdružením.

Pedagogická rada se zabývá problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocuje se na dalších postupech vedoucích k rozvoji žáků. Projednává zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Vlastní průběžné hodnocení školy je podkladem ke zprávě z vlastního hodnocení.

Personální předpoklady pro naplňování uváděných ŠVP jsou na požadované úrovni. Chybějící odborná kvalifikace jedné z učitelek neměla negativní vliv na kvalitu vzdělávání. Přínosem pro úspěšnou realizaci ŠVP je zájem pedagogických pracovníků o další vzdělávání. Ředitelka podporuje DVPP, umožňuje pedagogům účast na různých vzdělávacích akcích, z nichž některé byly organizovány přímo ve škole. DVPP je plně v souladu s potřebami školy. Získané poznatky jsou využívány v praxi.

Péče o bezpečné prostředí pro vzdělávání je na požadované úrovni, prevence je směřována na rizika sociálně patologických jevů s ohledem na možnosti a schopnosti žáků s různým postižením. Účinnost prevence je založena na důvěře, empatii a vzájemné otevřené komunikaci žáků a pedagogů. Prostory určené pro vzdělávání v ZŠS odpovídají právním předpisům. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků a zaměstnanců škola zajišťuje ve spolupráci s odborně způsobilou osobou, pravidelně provádí kontroly stavu zajištění bezpečného

prostředí.

Mezi hlavní finanční zdroje školy patří prostředky ze státního rozpočtu, ze kterých jsou hrazeny mzdy zaměstnanců a s ním spojené zákonné odvody, nákup učebnic a učebních pomůcek pro žáky a náklady na DVPP a plavání. Dalším zdrojem financování jsou provozní příspěvky od zřizovatele, jimiž škola hradí veškeré výdaje spojené s provozem školy. Zároveň z těchto příspěvků částečně hradí mzdy provozních zaměstnanců. Škola ke svým finančním zdrojům přidává také zisky z provozování hlavní činnosti, tj. školné ve školní družině. Škola provozuje i doplňkovou činnost: prodej květin, pronájem cvičebny. Finanční prostředky získané provozováním veškeré činnosti škola vynakládá zpětně na výdaje spojené s provozem školy. Škola využívá také sponzorských darů, jež jsou poskytovány formou jednorázových finančních příspěvků. Tyto příspěvky jsou využívány při pořádání výletů a školních i mimoškolních akcí.

Prostorové podmínky odborných učeben i běžných tříd včetně vybavení jsou vhodné pro skupinovou i individualizovanou výuku i pro alternativní formy výuky a umožňují realizovat ŠVP. Prostředí působí upraveně a motivačně. Žáci mají k dispozici rehabilitační bazén, kompenzační pomůcky pro hrubou a jemnou motoriku. Část různých učebních pomůcek a pracovních listů si učitelky připravují a zhotovují samy s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků. Informační a komunikační technologie jsou ve vybraných předmětech zařazovány pro žáky individuálně.

Závěry, celkové hodnocení školy

1. Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do školského rejstříku.
2. Prostorové a materiální podmínky splňují bezpečnostní a hygienická pravidla.
3. Škola má velmi dobré předpoklady pro vzdělávání žáků se středně těžkým postižením, sleduje efektivitu a úspěšnost systémů v oblasti bezpečnosti a prevence rizikového chování.
4. Výsledky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni zejména v sociální oblasti a pracovních činnostech, škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků pravidelně. Respektuje vzdělávací potřeby jednotlivců.
5. Vedení školy účelně využívá k zabezpečení realizace školních vzdělávacích programů všechny dostupné finanční zdroje.
6. Partnerství je cílevědomé a prospěšné s pozitivním dopadem na chod školy a rozvoj osobnosti žáka.
7. Způsob výuky podpořený speciálními pedagogickými metodami a relaxačními technikami poskytoval velký prostor pro rozvíjení funkční gramotnosti žáků vedoucích k dosahování požadovaných klíčových kompetencí s ohledem na typ jejich postižení.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Podle ustanovení § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Kollárova 15,

360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce	Podpis
Mgr. Alena Rájová, školní inspektorka	vr.....
Bc. Eliška Friedrichová, kontrolní pracovnice	vr.....
Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka	vr.....

V Karlových Varech dne 29. března 2011

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Chodově dne 4. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce	Podpis
Mgr. Eva Teturová, ředitelka školy	vr.....

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.